

Barnkonsekvensanalys

Ärendenamn/Ärendenummer:	Detaljplan för Stockby 3:19 m.fl. (Stenhamra centrum del 2) KS15/141 - Samråd
Kortfattad beskrivning av ärendet:	Detaljplanen möjliggör för en utveckling av Stenhamra centrum med ca 230 nya bostäder i form av flerbostadshus och småhus, lokaler för centrumändamål samt ett nytt aktivitetshus med bibliotek och kulturskola.
Handläggare:	Ann-Sofi Thurne Rundquist och Giuliana Conciauro
Ansvarig chef:	Tommie Eriksson
Verksamhet:	Planeringsenheten
Barn/grupp av barn som berörs av detta beslut	Barn som bor eller rör sig i närområdet idag och i framtiden.
Datum:	2023-04-06

Rätt till likvärdiga villkor, jämlikhet och förbud mot diskriminering (art. 2)

Ger vi likvärdiga villkor för alla barn som berörs? Vilka barn riskerar att "hamna utanför"? Gynnas vissa barn på andra barns bekostnad?

Detaljplanen innebär att befintlig struktur kompletteras med nya småskaliga gator, platser och ny bebyggelse. Det kommer att bildas en sammanhängande och ganska tät småstadsmiljö där gång- och cykeltrafik prioriteras.

Genom att arbeta med en tydlig trafikhierarki, där gående och cyklister prioriteras, tillsammans med en satsning på ett sammankopplat och uppgraderat gång- och cykelnätverk skapas goda förutsättningar för att barn och unga ska få röra sig fritt över hela Stenhamra mellan viktiga målpunkter.

Den nya stadsutvecklingen kan bidra till att jämna ut fördelningen av lek- och aktivitetsplatser i området. Fler mötesplatser tillskapas både inomhus och utomhus, till exempel det så kallade Bibliotekstorget och Aktivitetshuset vid Solbackavägen.

Barnets bästa (art. 3)

Vad är bäst för barn enligt forskning, nationella riktlinjer, praxis i andra regioner, vår egen beprövade erfarenhet, enligt barn, samt på kort och lång sikt? På vilket sätt har vi tagit hänsyn till barnens bästa i beslutet?

Bostäder planeras så att bostadsgårdar och lägenheter får goda dags- och solljusförhållanden. Alla bostäder har tillgång till privata gårdar. Några bostadsgårdar kan anläggas med privata lekplatser. Alla bostäder ligger med kort avstånd till parkområde.

Rätt till goda förutsättningar för en optimal utveckling (art. 6)

Hur påverkar beslutet barnets rätt till goda förutsättningar för en optimal utveckling? Har beslutet negativ påverkan på (vissa) barns förutsättningar för en optimal utveckling?

Detaljplanen möjliggör lokaler för både service, kultur- och fritid vilket innebär goda förutsättningar för en optimal utveckling. Det innebär att detaljplanen ger goda förutsättningar för möten mellan barn, unga och vuxna. Dessa möten kan ha stor betydelse då det kommer till att skapa trygga platser och leda till att barn som får illa eller mår dåligt kan fångas upp av närvarande vuxna. Tillskapandet av ett nytt bibliotek och nya aktivitetsytor vid Herman Palms plan skapar förutsättningar för en jämlik folkhälsa och utveckling. Dessa aktiviteter kommer att vara gratis och tillgängliga för alla. I ett samhälle med växande inkomstklyftor är detta en nyckel för att säkerställa en god och jämlik folkhälsa och utveckling för alla.

Detaljplanen skapar förutsättningar för gröna bostadsgårdar och gaturum.

Rätt till delaktighet (art. 12)

Vad behöver vi förstå ur barnets perspektiv för att beslutet ska bli relevant för barn?

För att fatta beslut ur barnens perspektiv behöver vi förstå hur barnen ser på Stenhamra centrum i stort. Vi behöver också förstå barns res- och rörelsemönster i tätorten och till och från skolområdet. Vi behöver också förstå vilka platser upplevs som otrygga.

Vilka barn har vi involverat / vilka barn har vi inte involverat? Hur har de varit delaktiga? Om barn inte varit delaktiga, förklara varför!

Under 2019 genomförde Ekerö kommun en medborgardialog och resultaten sammanställdes i rapporten *Sammanställning av medborgardialog 2019 Stenhamra centrum Inför detaljplan för Stenhamra centrum*. Denna sammanställning har varit ett viktigt underlag i arbetet med den integrerade barnkonsekvensanalysen (IBKA) som togs fram parallellt med detaljplaneförslaget.

Under medborgardialogen besöktes en 5e-klass på Stenhamraskolan samt Stenhamras fritidsklubb/fritidsgård och genomfördes en perspektivinsamling med kyrkans ungdomar. Utöver detta besöktes även årskurs 7-9 på Uppgårdsskolan där en enkät delades ut med följande frågor:

- Vad gillar du i Stenhamra centrum?
- Vad saknas i Stenhamra centrum?
- Hur känner du inför att Stenhamra centrum kommer att förändras?
- Övriga synpunkter

Om barn har involverats; Vilka åsikter har de barn som berörs av beslutet lyft fram och vilken vikt lägger vi vid barns uttryckta åsikter i förslag till beslut/beslutet?

Av sammanställningen framgår det att barnen överlag känner sig trygga i Stenhamra. De uppskattar det befintliga caféet och att det finns bussar som går in till stan. Många påpekar dock att det under kvällstid känns otryggt. Det är mörkt och barnen upplever att det är en del skumt folk som drar omkring. Busshållplatserna pekas också ut som otrygga. För att få till ett tryggare centrum lyfter de flesta att trafiksituationen behöver förbättras med fler övergångsställen och farthinder på vägarna. Flera önskar också ökad närvaro av poliser och vakter i området. De äldre barnen önskar även bättre belysning, till exempel runt fritidsgården.

Ur dialogerna och undersökningarna framkom en rad behov. Barnen lyfter att det idag inte finns tillräckligt att göra i Stenhamra, vilket leder till risktagande lek som att klättra upp på skolans tak. Många av högstadieläverna ger uttryck för att ingenting är särskilt bra i Stenhamra och att det är tråkigt och slitet. Det saknas allmänna ytor utomhus, som torg och parker. Dessa vill barnen ska vara anpassade så att de känns trygga även kvällstid när det är mörkt. I ett trevligt centrum ser barnen gärna att det är fräscht och städat. Även fler möjligheter till aktiviteter, där hela familjen kan roa sig och olika åldrar mötas, önskas av många. På frågan gällande vad som saknas i Stenhamra var följande svar mest förekommande:

- Restauranger, caféer, bensinstation och snabbmatskedjor
- Badhus, gräsplaner, parkour, skridskoplan och biosalong
- Affärer så som klädaffärer, affärer för djursport och gaming
- Väderskyddade hängplatser

Barnen efterfrågar även bättre arkitektur, fler träd, en svanpark, fontän och ett monument.

Den integrerade barnkonsekvensanalysen (IBKA) som har tagits fram under detaljplaneprocessen har gett möjlighet att tidigt i processen belysa positiva och negativa konsekvenser av förslaget och säkerställa att barnens behov omhändertas i planförslaget.

De behov som har bäring på arbetet med detaljplanen för Stenhamra centrum har varit huvudsakligen trafik och trafiksäkerhet, trygghetsaspekter, utemiljö, utökad service och nya mötesplatser för alla åldrar. Det förekommer även synpunkter som inte direkt kan hanteras inom en planprocess men ändå är viktiga att hantera i den fortsatta utvecklingen av Stenhamra.

Den sammanvägda bedömningen av Dp för Stockby 3:19 m.fl (Stenhamra centrum del 2) är övervägande positiv för barn. Det är tydligt att den framtida utvecklingen av Stenhamra kan skapa goda förutsättningar för bra livsmiljöer för barn och unga. Behov som har lyfts i dialoger med medborgare, där barn och unga varit delaktiga, kommer till stor del att hanteras. Dock är det viktigt att ha i åtanke vad en detaljplan inte kan styra över och vilka delar som påverkas av politiska beslut och marknadskrafter. Detaljplanen medger lokaler i bottenvåningar, vilka är planlagda för centrumändamål. Detta betyder att verksamheter så som kontor, gym, butiker med mera kan bli aktuella. Dock kan inte detaljplanen styra över vilka typer av verksamheter som kommer att inrymmas i dessa lokaler. Detta gör det svårt att säkerställa att specifika önskemål gällande innehåll förverkligas.

Återkoppling. Hur och när planeras beslutet att återkopplas till de barn som varit delaktiga i barnkonsekvensanalysen?

Ett barnanpassat material kommer att tas fram i samband med samrådet.

Andra rättigheter som berörs av detta beslut:

x	Rätt till bästa uppnåeliga hälsa, likvärdig tillgång till hälso- och sjukvård (artikel 23, 24 och 39)
	Rätt till en trygg och säker uppväxt, skydd mot alla former av våld och övergrepp (art. 19, 32-40)
	Rätt till utbildning (artikel 28 och 29)
x	Rätt till social trygghet och skälig levnadsstandard (artikel 26 och 27)
x	Rätt till vila, lek, kultur och fritid (artikel 31)
	Rätt till information och demokratiska rättigheter (artikel 12, 13, 14, 15, 16 och 17)
	Rättigheter som rör föräldraskap och omhändertagande (artikel 5, 9, 18, 20, 21 och 25)
	Rättigheter kopplade till fungerande samhällsservice och samhällsplanering (artikel 12, 24, 26, 31 m.fl.)
	Rättigheter för barn från minoritetsgrupper, barn på flykt samt barn i asylprocessen (artikel 7, 8, 9, 10, 20, 22 och 30)

Beskriv hur de rättigheter som berör beslutet har beaktats:

Rätt till bästa uppnåeliga hälsa, artikel 23 och 24

Framgår av ovanstående text.

Rätt till utbildning, artikel 28 och 29

Hanteras i detaljplanen för Stockby 1:298 (Stenhamra skolområde) KS22/269

Rätt till social trygghet, artikel 27

Framgår av ovanstående text.

Rätt till vila, lek, kultur och fritid, artikel 31

Framgår av ovanstående text.

Övrigt / Slutsatser / Rekommendationer

Sammanvägd bedömning

Den sammanvägda bedömningen i den integrerade barnkonsekvensanalysen är att det aktuella detaljplaneförslaget innebär positiva konsekvenser för barn. Det är tydligt att den framtida utvecklingen av Stenhamra kan skapa goda förutsättningar för bra livsmiljöer för barn och unga. Behov som har lyfts i dialoger med medborgare, där barn och unga varit delaktiga, kommer till stor del att hanteras. Dock är det viktigt att ha i åtanke vad en detaljplan inte kan styra över och vilka delar som påverkas av politiska beslut och marknadskrafter.

Planeringsinriktningar och rekommendationer

I den framtagna barnkonsekvensanalysen lyfts ett antal punkter som behöver lyftas i det kommande arbetet med utveckling av Stenhamra, både inom ramen för det fortsatta planarbetet och efter att detaljplanen vunnit laga kraft. Nedan följer en sammanfattning av de punkter som är mest relevanta för det fortsatta planarbetet, en komplett redogörelse finns tillgänglig i Integrerad barnkonsekvensanalys Stenhamra Centrum och Skolorråde (Landskapslaget, 2023).

Trafik och fri rörlighet

- Studera entrétorget vidare med avseende på trafiksäkerhet. Det är önskvärt att trafikövergången lyfts på ett tydligt sätt.
- Den nya in- och utfarten på Stenhamravägen kommer innebära en mer komplex trafiksituation för de barn som rör sig över och längs med vägen. Det blir därför viktigt att i kommande utredningar studera trafiksituationen för barn och unga extra noga här.

Bostäder och bostadsgårdar

- Gestalta bostadsgårdarna på ett sådant sätt att det skapar trygga och säkra lekmiljöer med goda ljus-, ljudförhållanden samt en god luftkvalitet.
- För att säkerställa att fler grupper i samhället har möjlighet att efterfråga en bostad i Stenhamra kan det vara bra att arbeta med olika planeringsinriktningar i kommande markanvisningar.

Mötesplatser utbud och service

- Det är viktigt för barn och unga att kommunen säkerställer att de icke-kommersiella verksamheterna som idag är verksamma i Stenhamra får nya lokaler. Interesse bör kartläggas kring nya och befintliga verksamheter att etablera sig eller fortsatt verka i Stenhamra. Det bör utredas om det går att skapa förutsättningar för befintliga verksamheter, så som caféet och gymmet, att vara kvar i Stenhamra även efter utbyggnationen.

Trygghet

- God belysning bidrar till den upplevda tryggheten. Därför bör ett belysningsprogram arbetas fram för området.

